

Medlemsorgan för Föreningen Natur och Samhälle i Norden. Utkommer med 4 nr per år.
Nr 4 dec 1984.

HEBRIDERNA SOMMAREN '85

Sudeyjar eller Söderöarna kallas de av norska vikingar, dessa Skottlands västliga utposter mot Atlanten. Cirka 500 öar varav 100 är bebodda.

De yttre Hebriderna består av bl.a. öarna (från norr till söder) Lewis, Harris, North Uist, Benbecula, South Uist och Barra. På Lewis ligger huvudorten Stornoway (13.000 inv.). Barra blev känd genom boken och filmen Massor av Whisky (Whisky Galore) sedan ett skepp lastat med whisky gått på grund och blivit plundrat av invånarna.

Bland de inre Hebriderna kan nämnas öarna Skye, Mull, Jura och Islay. Nära Mull finns på ön Staffa den berömda basaltpelargrottan Fingals cave. På Islay produceras whisky och ön är också ett tillhåll för ornitologer (och därmed, förmodligen, också för fåglar).

Befolkningen på Hebriderna är övervägande gaelisktalande och lever huvudsakligen av fiske och fåravel. Av ullen vävs ett speciellt tyg, Harris tweed.

Öarna tillhörde Norge från 800-talet till år 1286 då Magnus Lagaböter sålde dem billigt till Alexander den III av Skottland i samband med att dennes dotter förlovade sig med en son till Magnus.

Föreningen genomför under sommaren 1985 en resa till Hebriderna. Närmare data om tidpunkt, resans längd, färd sätt, vilka öar som ska besökas o.s.v. bestäms i den studiecirkel som startar den 31 januari. (Se programmet). Det bör dock komma att röra sig om cirka 3 veckor i juli månad. Möjlighet att hoppa av efter 2 veckor eller på efter en vecka ska vi försöka ordna. Vi kommer att försöka leva billigt och tälta där så är möjligt.

Närmare upplysningar kommer i NOS nr 1 för 1985.

Anmälan till resan (och studiecirkeln utom för den som av geografiska skäl inte kan delta i den) sker genom att 50:- sätts in på pg 47 31 891-0, Kjell Pettersson (ange "Hebriderna"), så fort som möjligt och senast den 1 maj 1985. Begränsat deltagarantal.

Litteratur:
Sutherland, Douglas: Behold: The Hebrides, London 1968.
Mac Gregor, Alasdair, Alpin: The farthest Hebrides, London 1969.

Mac Kenzie, Compton: Rockets Galore, 1957. Whisky Galore.

Hallgren-Isaksson: Söderöarna. (kommer att användas som studiecirkellitteratur).

Kjell Pettersson 08/25 78 17(B).
Kinnekulle 42 08/34 03 60(A).
161 34 Bromma.

PROGRAM

VINTERN 1985

FNSiN/S

Program i FNSiN Stockholm

TEATER: "SÅ IN I NORDEN."

Fre 14 dec kl 19.00 Stadsteat.
Ett "måste" för alla Norden-
vänner! Anm snarast till Inger-
Lise Sture 08/712 45 12 (B)
08/42 08 15(A).

JULMARKNAD SKANSEN.

Sön 16 dec kl 11.00 Café Gubb-
hyllan, Tobaksmus.nära entrén.
Familjedag med eller utan barn

Harald Eneroth 08/34 26 74(B).

FÄRÖISK KVÖLDSETA.

Mån 17 dec från kl 18.30 ¹Frid-
hemsp. Baltzar v Platens g 7A⁵

Samfundet Sverige-Färöarna
bjuder in till öppet hus. Tag
med färöminnen, historier,
musikinstrument m.m.
P-G Braf 08/65 31 36 (B).

TEATER DRAMATEN: "KUNG LEAR."

Fre mitten jan.

Anmälan till Inger-Lise Sture
senast 18 dec. Tel: se ovan.

欢
迎
大
家
来
看

"FÖRSTA PORTEN MOT VÄRLDEN"
OCH ANDRA BILDER FRÅN EN
RESA I MITTENS RIKE .P-G BRAF.

Ons 16 jan kl 19.00
Karlbergsvägen 32A sal A.
...samhälle, människor, sys-
selsättning..., från Gula
havet till Pärlfloden----

提
灯
片
吃

Frågestund med folk som
bott/bor i Kina.

Eftersits för den som vill
på någon Kina-restaurang.
(träna att äta med pinnar).

Harald Eneroth 08/34 26 74(B).

SKRIDSKOTURER.

Dec-mars Många utflykter.

Stockholm erbj världsunika
möjligheter att göra lång-
färder även i vinterskrudade
skärgårdar och sjösystem.

Någonstans i området brukar
det oftast finnas snöfri is

Men för att få denna fantas-
tastiska frihets- och natur-
upplevelse är försiktighet
och erfaren ledare viktigt.

Obligatorisk utrustning:
-ryggsäck som flyter på om-
byte i vattentät plast-
säck. Midjebälte till den.
-2 Isdubbar
-Ispik och/eller skidstav.

Nästan alla kvällar är
Östermalms idrottsplats
öppen för gratis träning.
Tider: Aut. svar: 08/20 63 29.
Säsongen har redan börjat!

Mera information och kal-
lelser: Bertil Winsnes
08/67 52 29(B) 08/98 94 11(A)
Björn Setterberg
08/40 47 52(B) 08/713 12 38(A)

SKIDUTFLYKTER.

Vid lämpligt väder

Turer i Stockholms olika
environger, t.ex. Nacka-
reservatet eller Lovön.
Anmäl dig till under-
tecknade så bestämmer vi
tid och plats.

Lars-Olov Wallin 08/48 02 23(B)
resp Chris Levlin 26 46 44(B)

PROVIANTFÖRSÄLJNING.

Tor 17 jan kl 19.00-20.00
Lokalen Uppl g 80

En chans att köpa över-
blivna soppor och varm-
rätter till fjolårets
priser.
PEO Sundqvist 08/50 73 19(B).

ARMEMUSEUM.

Lör 26 jan
Rundvandring i intressanta
delar med Bosse som ar-
betardär. Fri entré. Obl anm.
senast 24 jan till Bosse
Michaëlsson 08/51 22 26 (B).
08/61 15 22 (A)

REDAKTIONSMÖTE.

Mån 28 jan kl 19.00 Lokalen
Upplandsgatan 80.

Kom och delta i utformningen
av NOS 1/1985 ikväll och 4-5
måndagar framöver.

Kjell Pettersson
Manusstopp är för NOS: 4 feb.
Utgivning i mitten av mars.

Kjell Pettersson
08/25 78 17 (B); 08/34 03 60(A).

Om det går att ordna så gör
vi ett studiebesök på tryc-
keriet.

PEO Sundqvist 08/50 73 19 (B).

HEBRIDERNA

SOMMAREN '85

Tor 31 jan, trol. i Lokalen
Upplandsgatan 80.

Introduktionsmöte för studie-
cirkel inför sommarens resa.
(se annan plats). Cirkelns
möten blir varannan torsdag
under vintern/våren.

Boka alltså 14/2, 28/2, 14/3 osv.

Någon av de första gångerna
försöker vi få Olov Isaksson
som föredragshållare. Det
innebär att plats för något
möte kan komma att ändras,
så ring före.

Kjell Pettersson 08/25 78 17(B)
08/34 03 60 (A).

FÖRMÖTE FOTOUTFLYKTER.

Tis 5 feb kl 19.00 Lokalen
Upplandsgatan 80.

Genomgång av programmet.
Se 12 feb nedan. Bosse Michaëls-
son 08/51 22 26(B), 08/61 15 22(A).

TVÅ ÅR I SYDOSTASIEN.

Tor 7 feb kl 19.00 Lokalen
Upplandsgatan 80.

Människor och miljöer i Thai-
land, Indien, Nepal och Burma.
Per Henriksson visar bilder
från två års ILO-uppdrag i
Bangkok. Anders Schaerström
08/744 14 83 (B).

FÅGLAR VID STRÖMMEN.

Lör 9 feb kl 10.00 Vid strömbons NÖ fäste. Fågelflotten.

Fotografering och skådning.

Bo Zachrisson 08/31 02 33 (B) resp Kjell Pettersson 08/25 78 17 (B), 08/34 03 60 (A)

FOTOUTFLYKTER - STOCKHOLMS UNDERGROUND.

Tis 12 feb

Vi fotograferar i svartvitt under några kvällar. Därefter gör vi kanske svartvita diapositiv från negativen och visar bilder. Tag med utrustning med stor bländare (4-2,8). Förmöte 5 feb.

Bosse Michaelsson 08/51 22 26 (B) 08/61 15 22 (A).

NYA ZEELAND.

Tis 19 feb kl 19.00 Föreningsrådet Fältöversten, Valhallavägen 144, rum 3. (T) - Karlapl.

Anna-Karin Nilsson visar bilder från en rundresa i Nya Zeeland.

Anders Schaerström 08/744 14 83

PROGRAMMÖTE.

Tis 26 feb kl 19.00 Lokalen Upplandsgatan 80.

Vi diskuterar programpunkter för perioden mars-juni. Ta med goda idéer och gärna bilder från när och fjärran. Manusstopp

STYRELSEN 1985.

Ordförande

Kjell Pettersson Kinnekullevägen 42 161 34 BROMMA 08/25 78 17(B) 08/34 03 60(A)

Nice ordförande

Peter Sundqvist Grubbens gata 9 112 32 STHLM 08/50 73 19(B) 08/65 07 05(A)

Sekreterare

Kerstin Blix Maria Trappgränd 7A 117 20 STHLM 08/44 45 83(B)

Kassör

Börje Åhgren Norrstigen 15 181 31 LIDINGÖ 08/765 53 72(B) 08/14 20 00(A)

Programkommitté

Anders Schaerström Hägerstensvägen 14 126 48 HÄGERSTEN 08/744 14 83(B) 08/63 13 70(A)

Bosse Michaelsson Igeldammsgatan 36 112 49 STHLM 08/51 22 26(B) 08/61 15 22(A)

Inger-Lise Sture Trastvägen 16 135 51 TYRESÖ 08/712 45 12(B) 08/42 08 15(A)

Övriga

Gunnar Scharin Råggatan 2 113 36 STHLM 08/44 27 32(B)

Kaj Valtersson Vårdshusvägen 20 145 50 NORSBORG 0753/815 87(B) 08/16 21 77(A)

Bo Zachrisson Birkagatan 2 113 36 STHLM 08/31 02 33(B) 08/34 08 60-139(A)

för vårprogrammet är mån 4 mars ISLANDSBILDER.

Du kan också ringa in dina idéer.

Anders Schaerström 08/744 14 83

FOTOUTFLYKTER - STOCKHOLMS UNDERGROUND. Tis 5 mar

Se notisen för 12 feb ovan!

RIDNING PÅ ISLANDSHÄSTAR.

Sön 10 mar kl 10.00 Lindholmens station.

Lämpligt tåg går från Östra station kl 09.26. Ridvana underlättar. Pris 150 kr för tre timmar, inklusive fika. Begränsat antal platser.

Bindande anmälan senast 24 feb till Barbro Österberg, 08/83 77 26(B) 08/736 11 31(A).

FLORARNA - UGGLEUTFLYKT.

Lör 16 mar kl 10.00 från Sthlm

Färd till norra Uppland i egna bilar; delad kostnad. Övernattning i stuga. Sent på natten/tidigt på morgonen går vi ut och lyssnar. Hemfärd söndag eftermiddag. Bilägare har företräde. Anmälan senast 10 mars, helst skriftligt till:

Staffan Hermansson, Kulstötargränd 8, 175 45 Järfälla. 0758/159 47 (B).

Thorsdag 21 mar kl 19.00 Lokalen, Upplandsgatan 80.

(Eva Rudberg, en av de som bildade FNSiN, visar bilder från "föreningens första resa" 1972, dvs innan föreningen fötts, med vackra landskap och dito FNSiN-pionjärer.

Erik Elvers säger några ord om Islands geologi, växt- och djurliv och visar egna och andras bilder från detta det inte minst ifråga om naturen mest särpräglade nordiska landet.

Erik Elvers 08/85 84 88 (B) 08/788 29 98 (A).

KALLELSE TILL VÄRMÖTE MED BILDER OCH FÖRTÄRING.

Mån 25 mar kl 18.00 Lokalen, Uppl g 80.

Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Motioner styrelsen tillhanda senast den 20 mars 1985.

Kjell Pettersson, Kinnekullevägen 42, 161 34 Bromma. 08/25 78 17(B), 08/34 03 60(A).

UR KOMMANDE PROGRAM:

S. Bullaren, Bohuslän

Kr. Him, Holmön, Umeå

Pingst Gotska Sandön

1 jun Ugglevikskällan

6 jun Långholmen

MidsommHalland, Anholt

Sturehof, Botkyrka

FNSiN

Föreningen Natur och Samhälle i Norden

ISSN 0348-7970

Föreningens adress:
Box 49015, 100 28 Stockholm

Lokalföreningar:
FNSiN/U, Box 15007
750 15 UPPSALA

FNSiN/K, c/o Lena Sewall
Älvrosгатan 4
654 61 KARLSTAD

Lokal i Stockholm:
Upplandsgatan 80, t v om porten
Tel: 08/33 49 59

Postgiro:
50 31 97-6 (Huvudkonto)
67 01 50-2 (Medlemsavgifter)
60 80 83-2 (Beställning av skrifter)

Medlemsavgift 1985 60:-
Familjemedlem 20:-

Redaktionen ansvarar icke för att insänt material publiceras. Dessutom måste av kostnadsskäl ibland somligt material flyttas till kommande nummer.

Eftertryck helt eller delvis utanför föreningen förbjudes. Men man kan ju fråga oss om tillstånd förstas.

Ansvarig utgivare:
Kjell Pettersson, Kinnekullev. 42,
161 34 BROMMA
08/34 03 60 (A), 08/25 78 17 (B)

Redaktion:
Kjell Pettersson, PeO Sundqvist, Bo Zachrisson, Bo Michaelsson, Kaj Valtersson, Harald Eneroth, Edgar Schuldt m fl.

Manusstopp NOS 1/1985: 4 feb
Utgivning i mitten av mars
Manusstopp nästa program: 4 mars

Material till NOS skickas till:
PeO Sundqvist, Grubbens gata 9,
112 32 STHLM, 08/50 73 19

Programförklaring

Föreningen Natur och Samhälle i Norden (FNSiN) är en partipolitiskt obunden, ideell förening.

Föreningen vill samla intresserade av miljöfrågor och levnadsvillkor till ett allsidigt studium av natur och samhälle i Norden.

Att upptäcka tillsammans är vår grundidé.

Vi arrangerar **EXKURSIONER** till intressanta områden. Vi har gjort resor till Gotska Sandön, Bornholm, Stockholms skärgård och svenska fjällen. Vi har paddlat kanot i Bergslagen, Sörmland och Uppsala, där vi efter intresse kunnat studera fauna, flora, arkeologi och kulturhistoria. Vi har gjort landskapsresor till Ångermanland och Skåne. Vi har plockat

svamp i skogarna kring Stockholm och tranbär på hälsingemyrar.

Vi arrangerar årligen **EXPEDITIONER** till områden nära och fjärran. Lofoten, Färöarna, Island, Spetsbergen, Grönland och Alaska är några av de områden som hittills besökts. Varje resa förbereds genom studiecirklar. Erfarenheterna tillvaratas och publiceras ofta i bok- eller kompendieform.

Vi arrangerar **STUDIECIRKLAR**. Några ämnen har varit skärgården, energifrågor, fjällkunskap och foto.

Vi arrangerar **FÖREDRAG** i en mängd aktuella ämnen, såsom lågenergismåhålle, bostadsmiljöer, rese-skildringar m.m.

Vi agerar **MILJÖPOLITISKT**. Nedre Dalälven, Tyresta-Åva och Järvafältet är några av de områden vi engagerat oss i.

Som du ser har FNSiN en mångsidig inriktning där ditt speciella intresse blir tillgodosett och där du genom din medverkan kan berika föreningen. Dessutom glömmar vi inte att ha trevligt. Som medlem är du välkommen att delta i dessa arrangemang. Resor och utflykter genomförs, till låga självkostnadspriser, av respektive resgrupp. Som medlem får du dessutom 4 nummer av NOS, medlemstidningen, fylld av intressant material och program. Medlemsavgiften 1985 är faktiskt blygsamma 60:-. Sätt in den på pg 67 01 50-2.

FNSiN/Skrifter & Böcker

Föreningens skrifter kan beställas genom att betalningen sättes in på postgiro 60 80 83-2, FNSiN.

Ange avsändare och vad beställningen avser. Priserna inkluderar porto och moms.

Upplysningar om skrifterna lämnas av Conny Karlsson, Sköttmors väg 7B, 781 64 BORLÄNGE, tfn 0243/140 74.

Ur Uppsalas historia.

Författare Gunnar Carlin. Behandlar historia och historier om många av de äldre byggnader du finner i det nuvarande Uppsala. Illustrerad. 17 sid. Slutsåld.

Ortnamn.

Författare Christer Westerdahl. En kort introduktion till tolkningen av svenska, finska och lapska ortnamn i Sverige. 22 sid. Pris 13:-, medlemmar 10:-.

Tyresta.

2:a upplagan. En tvärfacklig beskrivning av ett av mellansveriges finaste

vildmarksområden. Innehåller artiklar om allmän kulturhistoria, arkeologi, ortnamn, kvartärgeologi, geologi, flora och fauna. Rikt illustrerad med kartor och teckningar. 32 sidor. Pris 15:-, medlemmar 12:-.

Gotska Sandön.

2:a upplagan. En tvärfacklig beskrivning. Innehåller artiklar om geologi, dyner, flora, fauna, historia och livet på ön. Den första boken som behandlar ön ur alla synvinklar. Rikligt illustrerad med teckningar, kartor och foton. 112 sid. Pris 35:-, medlemmar 25:-.

Spetsbergen — land i norr.

Förord från Arktispionjären Helge Ingstad. En allsidig bild av Spetsbergen ges genom de 25 artiklarna som bl a behandlar historia, valfångst, kolbrytning och oljeletning, geologi, växt- och djurliv. 168 sid. Pris 48:-, medlemmar 37:-.

En färd till Island 1977.

En reseberättelse om vad man kan räkna ut för längs Islands vägar kombinerat med avsnitt om geologi, flora, fågelliv och andra intressanta ämnen. Rikligt illustrerad. 52 sid. Pris 30:-, medlemmar 25:-.